

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 176. — ŠTEV. 176.

NEW YORK, MONDAY, JULY 29, 1929. — PONDELJEK, 29. JULIJA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

TRIBE KOMUNISTI USMRČENI V SAMOBORU

PO VSEJ JUGOSLAVIJI SO SE ZAVRŠILE ARETACIJE V MASAH

Med umrjenimi je tudi komunist Mišič, ki je imel baje na vesti umor jugoslovanskega notranjega ministra Draškoviča. — Bolgarski komunisti se pripravljajo na velike demonstracije o priliki obletnice boljševiške revolucije na Ruskem.

BEOGRAD, Jugoslavija, 28. julijo. — V Samoboru blizu Zagreba so bili v boju s policijo usmrčeni trije komunisti.

Zabarikadirali so se v neki hiši ter streljali na stražnike.

Ko je policija dobila ojačenja, je vdrla v hišo ter našla vse tri mrtve.

Med mrtvimi je tudi neki Mišič, ki je bil leta 1921 obdolžen atentata na notranjega ministra Draškoviča. Pri oni priliki je bilo aretiranih nad 600 komunistov.

V soboto in nedeljo je bilo v Jugoslaviji aretiranih na tisoče oseb.

SOFIJA, Bolgarsko, 28. julija. — Bolgarski komunisti se z vso vmeno pripravljajo na praznovanje obletnice boljševiške revolucije v Rusiji.

Za dan 1. avgusta so napovedali velike demonstracije. Temu nasproti je pa policija prepovedala vsa javna zborovanja ter zapretila, da bo sleherni aretirani, ki se ne bo onega dne podal na delo.

Policija je preiskala urade vseh radikalnih društev ter pri tej priliki aretirala 33 komunističnih voditeljev.

Zaplenjenih je bilo na tisoče letakov in velika množina revolucionarne literature.

V sredo in četrtek bo ustavljen ves promet med glavnim mestom in bližnjimi kraji.

SPLOŠEN UPOR V KAZNILNICI

Ko je izbruhnil požar, si je skušalo 1800 jetnikov poiskati pot v svobodo. Nekateri so bili oboroženi.

AUBURN, N. Y., 28. julija. — Danes popoldne ob eni je izbruhnil v tukajšnji kaznilnici požar. V splošni zmedji je pobegnilo šest do deset jetnikov.

Ogenj so baje jetniki sami zancitili, da bi si v zmedji poiskali pot v prostost.

Vsega skupaj je v jetnišnici 1800 jetnikov, moških in žensk.

Na licu mesta se je zbrala policija iz vsega severnega dela države New York.

Dospeli so tudi ognjegašci iz vseh sosednjih mest.

Policisti in stražniki so ranili več jetnikov, ki so skušali pobegniti. V boju z njimi je bil ranjen warden in dva stražnika.

Nekateri jetniki so bili oboroženi.

COLOMBO SE VEDNO NA PESKU

CARTAGENA, Colombia, 28. julija. — Italijanski parnik "Colombo" tiči še vedno na pesku pri vhoru v to pristanišče. Običal je v sredo zvečer, ko je hotel odpluti od tukaj v Cristobal ter je imel na krovu 120 potnikov.

ZVERINSKI UMOR IN ROP

Trije banditi so napadli, usmrtili in oropali sladničarja, ki se je vrnil iz banke z \$9000 gotovine.

BUFFALO, N. Y., 28. julija. — Trije banditi so napadli, usmrtili in oropali trinajdeset let starega Ferdinanda Fechterja, lastnika neke sladničarne.

Napad se je završil v navzočnosti njegove žene in njegovih otrok.

Fechter se je vrnil iz banke, v kateri je dvignil devet tisoč dolarjev. Denar je imel v ročni torbici.

Njegova žena in otroci so bili na verandi, ko je stopil iz svojega avtomobila. Naenkrat so se mu približali trije moški. Eden ga je ustrelil, ostala dva sta pa pograbila torbico z denarjem.

Vsi trije so pobegnili.

BLERIOT VPRIZORIL SPOMINSKI POLET

DOVER, Anglija, 28. julija. — Louis Bleriot je poletel včeraj, na dan dvajsete obletnice, z Bourget letalnega polja preko Rokavskega preliva. Pristal je na Swingate aerodromu v bližini spomenika, ki je bil zgrajen v spomin njegovega prvega poleta pred dvajstimi leti.

Francoski in angleški aeroplani so spremljali letalca, kateremu na čast je bil včeraj prirejen banket.

10 CENTOV OD VSAKEGA DOLARJA

Danes se bo nadaljevalo zaslišanje bankrotnih bankirjev. — Državnemu pravniku je znano, kako so trošili denar.

Ljudje, ki so nalagali svoje prihranke v privatno banko Clarke Brothers, si bodo v bodoče dobro premislili, kam bodo naložili svoje težko prislužene cente.

Če bo vse posreči, bodo dobili komaj deset centov od vsakega dolarja, ki so ga vložili.

Tako je izjavil včeraj pomožni okrajni pravnik Pecora, potem ko je zaslišal obtožene. Navzoč je bil tudi zvezni pravnik Tuttle.

Da bodo dobili vlagalci vsaj deset centov od vsakega vložnega dolarja, bo treba prodati vse privatno premoženje faliranih bankirjev.

Pecora je izjavil: — Mi si lahko predstavljamo, kom je šel ves ta denar.

Drugega pa ni hotel ničesar reči. Danes bodo nadaljevali z zaslišanjem bratov Clarkov. Zaslišan bo tudi četrti partner John F. Bouker.

Vedno bolj vrjetno je, da bo oveljela izjava Jamesa Rae Clarka, ki je rekel, da je on sam kriv bankrota.

Oblasti so prepričane, da je on kontroliral banko. Bouker je bil še eno leto v zvezi s Clarki ter ni vedel, kaj se dogaja.

NASTOPAL SEDEM LET KOT ŽENSKA

KODANJ, Dansko, 28. julija. — Policijo v Kodanju je presenetil moški, ki je nastopal sedem let kot ženska. Maskerada je bila razkrita včeraj, ko je bila aretirana heka, elegantno oblečena ženska.

Jetnik je priznal, da se piše Albert Bliss, da je Nemec po rodu in da je uslužben v neki brivnici.

ENFORCEMENT PROHIBICIJE V NEW YORKU

Ljudska množica je smejala detektive, ki so lovili kršilce osemnajstega amandamenta. — Žganje za lastno uporabo ni dovoljeno.

V soboto so vprizorili prohibicijski agenti pogon na dvajset nadaljnih breznic v New Yorku. Nekje na 22. cesti so zaplenili 500 steklenic žganja in vina. Ljudje so pozdravili detektive s kričanjem in zasmehljivimi opazkami, ko so se zbrali pred raznimi lokali.

Natakar Joseph McGuire je bil aretiran na zapadni 22. cesti, a zaplenjenega blaga je bilo preveč, da bi ga vzeli s seboj, vsled česar so pustili posebno stražo v prostoru.

V neki groceriji na 39. cesti, kjer so hišne gospodinjke kupovale jedila, so zahtevali detektivi žganje. Grocer jim je rekel, da ga nima. Odsli so v zadnjo sobo te se vrnili s šestimi steklenicami žganja in vina. Služabnik Albert Prato je izjavil, da je žganje za njegovo lastno uporabo, a je bil vendar aretiran. Ko so ga odvedli v policijskem vozu, je nekako sto sosedov psovalo policijo ter protestiralo proti aretaciji.

Slični prizori so se završili tudi drugje.

POTRES V JUŽNI AMERIKI

QUITO, Ecuador, 28. julija. — Pri procesu, ki je porušil velik del okraja Majurgo, je bilo ubitih najmanj šestdeset oseb. Pri prvem sunku so se zrušila poslopja, nato sledeči slabši sunki so pa paniko pred prebivalci še povečali.

TOKIO, Japonsko, 28. julija. — V vzhodnem delu Japonske se je završilo včeraj več potresov, ki so pogladi na tisoče ljudi iz stanovanj na prosto. Vse ure so se ustavile. Prekinjen je bil tudi železniški promet, ker se je bati posipov.

POGAJANJA MED RUSIJO IN KITAJSKO

Kitajski poslanik je obvestil ameriškega državnega tajnika Stimsona, da se bo kitajska vlada za direktno pogajanja z Rusijo.

WASHINGTON, D. C., 28. julija. Kitajski poslanik Wu je obvestil včeraj državnega tajnika Stimsona, da sta kitajska in sovjetska vlada storila vse potrebno za direktna pogajanja, ki se bodo vršila v Berlinu, da se uravna spor zaradi zaplenjenja kitajske vzhodne železnice.

NANKING, Kitajska, 28. julija. Kitajska vlada je včeraj sprejela predlog ameriškega državnega tajnika Stimsona, da mora Kitajska najprej vrniti kitajsko iztočno železnico Rusiji, predno bo lahko pričela s pogajanjimi s sovjetsko vlado.

V neformalnem vladnem naznanilu je bilo rečeno, da je dobil kitajski poslanik v Washingtonu navodila, naj sprejme vsako ponudbo Združenih držav, da posreduje v sporu ter privoli v to, da se zopet uveljavi prejšnje stanje kitajske iztočne železnice.

MOSKVA, Rusija, 28. julija. — Neka oficijelna brzojavka iz Vladivostoka pravi, da so mandžurske oblasti pripravljene rešiti konflikt v duhu sporazuma in predlogov sovjetske poslanice.

Brzojavka omenja nadalje, da so mukdonske oblasti storile vse potrebno, da obvestijo sovjetsko unijo o svojih načrtih. To brzojavko so razlagali tukaj na ta način, da bo vprizorjen resen poskus, da bo na mirčljuben način uravnan spor.

ŠANGHAJ, Kitajska, 28. julija. — Danes so se vršile tukaj velike komunistične demonstracije, ki so najbrž znanile velikih demonstracij ob obletnici boljševiške revolucije.

Demonstracije so se pričele z velikim zborovanjem pred zapuščenim sovjetskim konzulatom, ki se nahaja sredi mednarodnega okraja. Policija je demonstrante razpršila.

Japonski policisti so obstrelili nekega kitajskega dijaka, ko so komunisti odkrakali proti okraju, kjer so nastanjeni revolucionarni ruski emigranti.

Štiristo delavcev šanghajskih vodnih naprav je zastavkalo, ker se je družba branila zopet sprejeti v službo tri odpuščene delavce.

Mesto je bilo včeraj preplavljeno z letaki, v katerih so bile napovedane velike demonstracije ob priliki boljševiške revolucije.

PERZIJSKI RABLIJO MOTORNA KOLESA

WASHINGTON, D. C., 28. julija. Mladi perzijski armadni častniki imajo rajše motorna kolesa kot pa polnokovne žrebce za jahanje, kot sporočil konzul Ferrin iz Teherana.

Perzijski armadni častniki so sedaj najboljši kupci motornih koles v Perziji, tako osebno kot oficijelno, ker se je izkazalo, da je motorno kolo večje praktične vrednosti kot pa konj, posebno za vojaške sle. Ambicija vsakega perzijskega biciklista je imeti motorno kolo, ki je dosti bolj praktično kot navadni bicikelj. V Teheranu so imeli do konca preteklega leta, nič manj kot štiri tisoč motornih koles.

PROCES PROTI MORILCEM ADERHOLTA

Obtožence bo zagovarjal enoinšedemdeset advokatov. — Tudi tri ženske so obtožene. — Napetost med delom in kapitalom.

GASTONIA, N. C., 28. julija. — Danes se bo začel proces proti petnajstim delavskim organizatorjem in tekstilnim stavkarjem, ki so obtoženi umora in zarote.

Oblasti jih dolže, da so povzročili smrt policijskega načelnika Aderholta.

Med obtoženimi so tudi tri ženske.

Obtožence bo zagovarjalo enoinšedemdeset advokatov.

Glavni zagovornik obtoženih bo John R. Neal iz Knoxville, Tenn., ki je zagovarjal učitelja Scopesa tekom slavnega procesa glede evolucije. Z izjemo Leona Josephsona iz Trentona, N. J., so vsi odvetniki iz južnih držav.

Vse varnostne odredbe so bile odrejene, da se prepreči nasilja in demonstracije onih, ki simpatizirajo z obtoženimi.

Odkar je postala Gastonia glavno središče stavkarskih nemirov na industrijskem jugu, so se neprestano ponavljale demonstracije, nasilja in sabotaže. Slednjič je bilo uveljavljeno vojno pravo, in posledica tega je bil umor policijskega načelnika.

V ponedeljek bodo zagovorniki zahtevali, naj se vrši proces v kakem drugem kraju, češ, da ni mogoče izbrati v Gaston okraju nepristranskih porotnikov.

Država se bo do zadnjega borila proti temu predlogu.

Tako za obtožbo kot za obtožene bo nastopilo več kot sto prič. Med njimi bo tudi governor North Carolina Marx Gardner, ki je poslal več kompanij narodne straže v stavkarsko ozemlje.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

POINCAREJEV KABINET JE RESIGNIRAL

Zunanji minister Briand bo sestavil novo ministristvo ter bo že deseti francoski ministr. predsednik.

PARIZ, Francija, 28. julija. Včeraj je odstopil ves francoski kabinet, potem ko ni hotel ministrski predsednik Poincare umakniti svoje demisijske.

Kot vzrok za svoj odstop je navedel, da je potreben daljšega počitka in da se bo v kratkem podvrjel težki operaciji.

Francoski ministrski predsednik Doumergue je sprejel odstop kabineta ter napolnil Poincareja, naj vodi naprej posle, dokler ne bo imenovano novo ministristvo. Pozneje se je posvetoval s predsednikom poslanske zbornice in senata glede imenovanja naslednika.

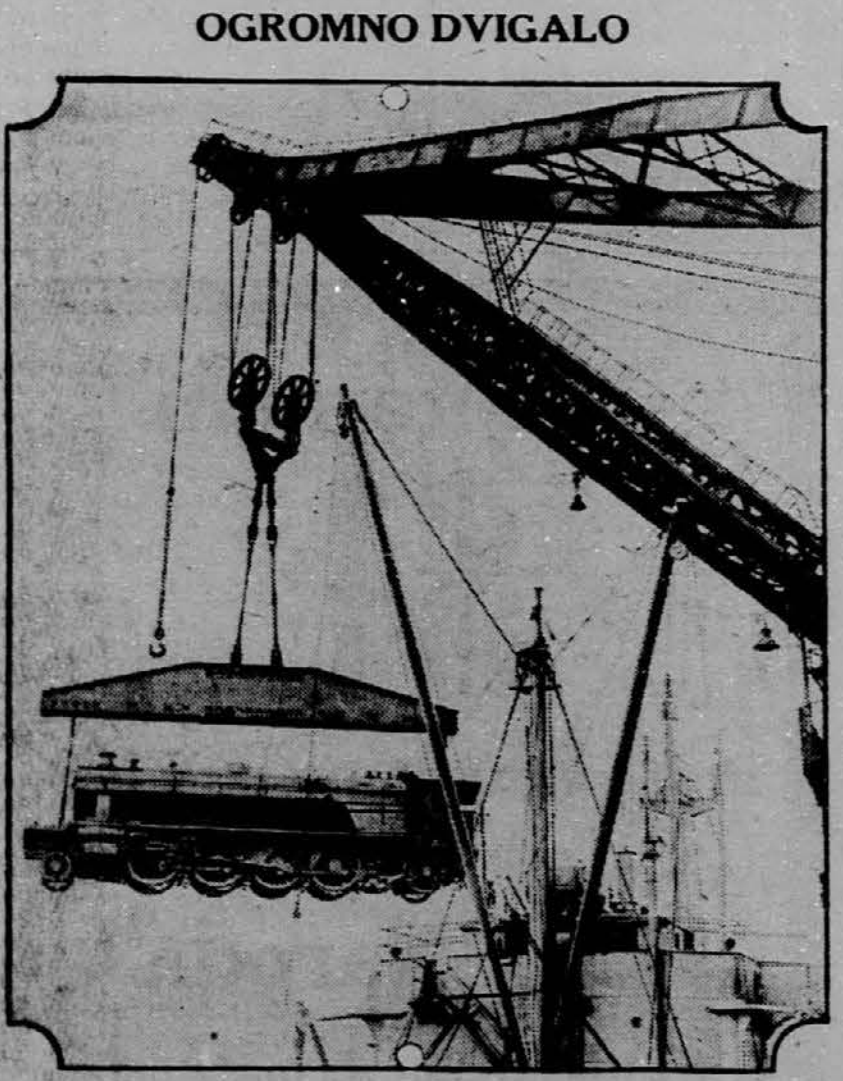
Proti večeru je bil imenovan ministrskim predsednikom Aristide Briand, dosedanji zunanji minister. Briand je že deseti francoski ministrski predsednik ter je bil osemnajstkrat francoski minister za zunanje zadeve.

Briand bo gotovo preobrazil ministrstvo Poincareja, ker postaja opozicija levih strank proti njemu vedno močnejša.

Vsa znamenja kažejo, da bo sprejel v svoj kabinet meščanske takozvane socialne radikale. Posledica izpremembe v vladi bo najbrž odlogodenje mednarodne repariacijske konference, ki naj bi se pričela dne 5. ali 6. avgusta. Pred to konferenco mora dobiti novi ministrski predsednik zaupnico poslanske zbornice ter odrediti vse potrebno.

CANADSKO PRISELJEVANJE NARASČA

OTTAWA, Canada, 28. julija. — Maja meseca se je priselilo v Canada 26,616 oseb, kar pomenja prirastek 13 odstotkov napram maju preteklega leta.

Slika je bila vzeta v Newcastle, kjer nalagajo lokomotive za Indijo. Na razpolago imajo tako močna dvigala, da lahko dvignejo 119 ton.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	\$	Lir	\$
500	9.30	100	5.75
1,000	18.40	300	11.30
2,500	45.75	800	16.80
5,000	90.50	500	27.40
10,000	180.00	1000	54.25

Stranke, ki nam naročajo ieplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka ieplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30.— 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedene, bodite v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEN DO TREN TEDNIE

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

63 COERTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Borsley 0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

MUSSOLINIJEVA MEDALJA

Svet ni nikdar izvedel, kako je pravzaprav umrl mladi učenjak Malmgreen, ki je spremljal Nobilovo ekspedicio na Severni tečaj.

Oni, ki so se rešili, so morali priznati, da so ga samega pustili na ledu, da so mu slekli gorko obleko ter mu porabili vse dragocenosti, ki jih je imel pri sebi.

Nekateri celo sumijo, da so njegovo truplo pojedli njegovi tovariši. Toda, kot rečeno, tega ni mogoče dokazati.

O Nobilu je vse utihnulo. Niti italijanski fašizem ga ne more braniti.

Malmgreen pa ni pozabljen.

Malmgreenov duh ne da gospodom, ki so priredili ono strašno ekspedicio, niti miru, niti pokoja.

Kako se iznebi Mussolini neljubih ljudi? Na razne načine.

Matteotija naprimer se je iznebil na jako priprosti način. Dal ga je umoriti, in basta!

Toda neljubi Malmgreen je padel kot žrtev fašistične ga junaštva, vsled česar ni mogoče v tem slučaju uporabiti priljubljenega fašističnega sredstva.

Mussolini ima pa še drugo sredstvo, ki ga uporablja proti onim svojim ljudem, kateri preveč vedo in mu lahko škodujejo.

Temu sredstvu se pravi podkupovanje.

Mrtvemu Malmgreenu je podelil zlato civilno medaljo "v priznanje njegove junaške smrti".

Materi mrtvega Malmgreena je pa nakazal letno penzijo, znašajočo dva tisoč švedskih kron.

Ali bo Malmgreenova mati sprejela to rento iz Mussolinijeve roke?

Malmgreen je medaljo sprejel, ker se je ni mogel ubraniti.

Morda bo dal Mussolini položiti nekega lepega dne tudi na Matteotijev grob zlato medaljo.

Kajti tudi Matteotti je umrl junaške smrti od fašistične roke.

CLEMENCEAU IN POINCARÉ

Oba sta iz stare šole francoskih politikov. Prvi je znatno starejši. Toda oba sta završila gigantsko nalogo.

Ko je zaveznikom slaba predla, je stari Clemenceau toliko časa spletkaril, da je dobil Ameriko na svojo stran.

Amerika je izdatno pomagala z vojniki, živili, vojnim materialom in denarjem.

Podpisanje miru v Versaillesu je tvorilo višek Clemenceau-ove karijere.

Takoj nato se je umaknil, kajti dosegel je vse, kar je zahtevala od njega domovina in po čemur je stremelo njegovo lastno častihlepje.

Sledila so leta, ko so se zavezniki opajali z zmago.

Sledilo je par let strahovitega mačka in spoznanje, cikajo sadovi zmage na kisl.

Sledila je dobra iztreženja in v onem času je prevzel Poincaré krmilo vlade.

Staremu Clemenceau-u gre ves kredit, da je zvalil Amerikance na svojo stran.

Toda Poincaréja je čakala še dosti bolj težavno delo. Prepričati mu je bilo treba kavalirski francoski narod, da je treba poravnati in vrniti izposojene svote.

Po dolgotrajnem trudu in prizadevanju se mu je to pred par dnevi popolnoma posrečilo, nakar je odstopil.

Pripomniti je treba, da je bila njegova naloga težja kot je bila Clemenceau-ova ter da jo je rešil v polno zadovoljstvo.

JOHN D. ROCKEFELLER

Pot do največjega bogastva na svetu.

John D. Rockefeller, ki je te dni dovršil 90. leto svojega življenja, je bister zgled, kako se lahko preprosto človek, ki so mu rojenice položile v postelj samo naravne talente, priklopi do ogromne materialne blaginje in postane koristen ne samo sebi in svojem, ampak vsem učloveštvo.

Roffefellerjev oče je bil trgovec srednje vrste. Razpolagal je z zelo pičlim kapitalom v Richmondu, državi New York. John je po očetu želji pahaljal solo, moral pa je že zgodaj misliti tudi na lasten zaslužek. Večkrat so videli očeta in sina, kako sta šla v sosednje mesto skupaj na trg. John ni nikdar zabil nesti s seboj nekaj piščancev, ki jih je prodal, seveda z dobičkom, tako da je bil v gnotnem oziru popolnoma neodvisen od očeta.

Ko mu je bilo 16 let, ga je dal oče v prakso. Družina se je tedaj preselila v Cleveland in mladi Rockefeller je moral v pisarno, kjer si je služil kruha kot pisar pri neki komisiji. Zaslужil je tedensko štiri dolarje. Bil je marljiv in je hitro napredoval. Postal je pomožni knjigovodja in zaslužil že do 40 dolarjev mesečno. Videli pa je, da ne bo kot namencec nikoli preskočil te plače. Zato je sklenil, da se mora osamosvojiti, naj stane kar hoče. V svojem 20. letu je ustanovil podjetje Clark & Rockefeller, ki je bavilo s komisijami in transporti ter je kupovalo in prodajalo moko. Eden prvih Johnovih delničarjev je bil njegov lastni oče, ki je dal mladima trgovcema na razpolago 1000 dolarjev kapitala proti 10-odstotnim obrestim.

Premet je naraščal, dobiček se je večal. A kje je bilo polje, kjer se je trgovinska strast mladega Rockefellerja lahko dobro izžvelela? V petrolejskih vrelcih. Rockefeller pa ni delal kakor njegov veliki tovariš Carnegie. Ni namreč šel med producete kamenega olja. Začel je pridobivati neorganizirane lastnike petrolejskih polj. Od njih je kupoval petrolej in ga sam čistil. Kmalu si je tako pomagal, da je lahko izplačal tri delničarje svoje družbe. Ostala sta sama s Clarkom.

Spoznal je bil namreč, da je petrolej pravi množestveni artikel, ki je z njim mogoče zavejati svet. Problem je bil samo v tem, kdo bo hitrejši in cenejši. Ko je storil vse potrebno za ustanovitev ogromne akcijske družbe, je združil svoje čistilnice pod imenom Rockefeller. Družba Standard Oil Co. v Ohio je že tedaj razpolagala s kapitalom 1 milijona dolarjev.

Istočasno se je spravljal bogataš na železnice. Začel je razvijati politiko posebnih prevoznih tarifov in transportnih ugodnosti. Leta 1882 se je Rockefellerju posrečilo združiti 50 velikih rafinerij v petrolejski trust. Nastal je gigantski kartel, ki je postal v svetu znan pod značko "Octopus". Rockefeller je transportiral petrolej po svetovnih morjih do Kitajske in Indije. Naskoki njegovih nasprotnikov so se izjalovili. Rockefeller je postala važna osebnost v političnem in gospodarskem življenju Amerike.

Nič ni zalegla kampanja, ki so jo razvijali proti Rockefellerjevemu geniju Američani nad dve desetletji. Rockefeller se ni umaknil

niti za las. Toda mož ni samo množil svojega bogastva — pomnoževal je tudi prosveto med Američani.

Že leta 1911 je izdal 575 milijonov dolarjev za univerze in druge kulturne ustanove.

Danes žene Rockefellerjev petrolej automobile, prekomorske ladje, klopne križarke in aeroplane. Osvojil si je zemljo, vodo in zrak. Vse temu je pripomoglo eno samo življenje. Kdo ve, kje bi tičali danes, da ni bilo tega moža, ki je praznoval svoj 91. rojstni dan ob velikanskem kolaču in 91 prižganih svečah.

PIJANI KRAVI IZDALI ZGANJEKUH

CLEVELAND, Ohio, 28. julija. Dve pijani kravi, ki sta se opotekli iz nekega potoka, sta vzbudili pozornost župana Harrisa ter preiskovalnega oddelka, ki je nato razkril dva zganjekuha in petdeset galon takozvanega zganja.

POLICIST UBIT V ARGENTINSKI STAVKI

ROSARIO, Argentina, 28. julija. Pri prvem pospadu med stavkajočimi pristaniškimi delavci in policijo, je bil včeraj ubit en policist. Genefalna stavka v pristaniškem kraju je izbruhnila v vsej resnosti.

Smrt trgovke pred bolnico.

15. julija se je pripeljala v Celje v težko bolnem stanju posestnica in trgovka Amalija Grobelšek iz vasi Žegar v občini Presečno, hoteč poiskati zdravniško pomoč v celjski javni bolnici. Ko pa je avto zavozil pred bolnico, je trgovka nenadoma izdihnila, nakar so jo odpeljali v mrtvašnico.

Grobelškova je bila stara 56 let.

Dopis.

Klein, Mont.

Posebni novic ni tukaj. Vročina je strašno huda, tako da se bo vse posušilo. Farmerjem nič ne kaže, da bi kaj prešli za svoje delo, ker se bo vse posušilo. Draginja narašča z vsakim dnem tako, da tako ne vemo kaj bo, ako se razmere na boljše ne obrnejo, kakaj delavcem so plačo znižali, trgovci so pa zvišali cene.

Kar se dela tiče, so tukaj sami premogorovi, razen enega večina počivajo. Dela v premogorovu ni mogoče, dobiti, tako da si stari premogarji iščejo dela drugod. Toda kjer je kaj vredno, ni mogoče dela dobiti, tako da je tudi tukaj veliko ljudi brez dela.

Nesreča pa tudi ne počiva. Umrl je Josef Pečovnik, podomače Payčkov iz Luče na Spodnjem Štajerskem. Tukaj zapuša soprogo. Bil je povsod dobro znan. Šel je za delom in dobil slabo dejo ter se je močno prehladi. Po tri dnevni boleznii je preminul. Pripadal je k dvema podpornima društvoma. Umrla je po kratki bolezni Mrs. Kanič. Tukaj zapuša eno leto staro dete in žalujočega soproga. Pozdrav vsem čitateljem Glas Naroda!

Mrs. Frances Krivec.

OTROŠKA ZABAVIŠČA

V Združenih državah imamo kakih 600 dnevnih otroških zabavišč ali oskrbovalnic (day nurseries), v katerih matere-delavke morejo pustiti svoje otroke čez dan. V najboljših zabaviščih so otroci pod nadzorstvom specialno usposobljenih žensk. Ob enem imajo otroci tudi zdravniški nadzor. Število otrok v takih oskrbovalnicah sega od 20 do 100 za vsako in starost otrok od par mesecev do desetega leta. V večini oskrbovalnic mati plačuje, kolikor more plačevati. Povprečno plačilo je 25 centov na dan.

Niti ena izmed teh ustanov ne pokriva svojih stroškov iz teh plačil. Vedil del stroškov se poravnava potom privatnih prispevkov.

Vsaka dobra ustanova pazno izprašuje družinske prilike, predno sprejme otroka. V prvem redu so bile te oskrbovalnice ustanovljene, da pomagajo materam, ki si morajo poiskati delo za vzdrževanje družine.

Neke ustanove sprejemajo le otroke gotove veroizpovedi ali narodnosti. Večina jih pa ne dela nikake razlike v tem pogledu.

Glavno delo otroških zabavišč je šola. Vključeni so otroci od dveh do petih let. Seveda se poduk ne tiče čitanja in pisanja, niti običajnih šolskih predmetov. Te šole se naslanjajo na načelo, da je predšolska doba za otroka ogromne važnosti. Učijo otroke pravilne navade. Podučujejo se, kako naj bodo vzajemno znosljivi, kako naj se privadijo koristnim zdravstvenim navadam, čiščenju zob in snagi. Otroci se igrajo pod nadzorstvom. Matere se obveščajo o obnašanju in napredku otrok.

F. L. I. S.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Nesreča v planinah.

6. julija popoldne sta se odpeljala medicenec Mirko Kajzelj in njegov prijatelj Herbert Drofemik iz Maribora na Gorenjsko, hoteč napraviti plezalno turo na Prisojnik. Vreme je bilo pa slabo in zato sta prenočila v koči na Gozdu. 7. julija dopoldne se je vreme zboljšalo in zato sta nadaljevala turo. Pozneje je pa nastal v gorah vihar s snežnimi meteži. Morala sta se skriti pod skalo, kjer sta prečepela dva dni in dve noči.

9. julija se je nebo zjasnilo in krenila sta po severni steni Prisojnika. Blizu vrha je Kajzelju soprodnilo in padel je kakih 14 m globoko, pa se je k sreči ujel in običal na skali. Tovariš mu je pomagal z vrvo splezati na varno, kjer ga je dobro odel, sam je pa hitel v sranci in hlačah v Kranjsko goro, kjer se še ujel večerni vlak in se odpeljal v Ljubljano. Na Jesenicah je obvestil Skalaše, ki so takoj organizirali rešilno ekspedicio. V Ljubljani je tudi obvestil Skalaše in stalna klubova rešilna ekspedicio se je z avtotaksijem in avtomobilom veletrgovca I. C. Mayerja ponoči odpeljala v Kranjsko goro, kjer so se ji pridružili jeseniški Skalaši.

Rešilna ekspedicio je prispela do posrečena 10. julija ob 9. zjutraj. Koliko je Kajzelj preстал visoko v skalah v mrazu in vetru, si lahko mislimo.

Ekspedicio ga je prenesla v Erjavčovo koč na Vrhu, kjer mu je nudi prvo pomoč neki češki zdravnik, ki je bil slučajno v slov. planinah. Z Erjavčeve koč so ga prenesli v koč na Gozdu, nato so ga prenesli v Kranjsko goro.

Smrtna nesreča graškega izletnika.

Maribor postaja vedno bolj privlačna točka za izletnike iz Grada. Ni je skoro nedelje, da ne bi imeli v naši sredi gostov iz Avstrije, zlasti športnikov. Tudi te dni je napravila večja skupina članov motokluba "Union" iz Grada izlet v Maribor in Falo. Na znanem ovinku med St. Iljem in Pesnico, kjer se je pripetilo že toliko nesreč, je 37-letni potnik s srečkami, Ivan Poelzl, iz Eggenberga pri Gradcu nenadoma izgubil oblast nad svojim vozilom in se z vso silo zaletel v neko drevo. Posledica je bila usodna.

Poelzl si je razbil lobanjo in obležal takoj nezavesten v mlaki krvi. Njegovi izletniški tovariši so takoj poklicali rešilno postajo v Mariboru, nakar ga je rešilni avto prejel v oblastno splošno bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Na njegovo željo so odpeljali ponesrečenca čigar položaj je postal od trenutka do trenutka bolj kritičen, potem v Gradec, kjer pa je že čez nekaj ur nato podlegel težkim poškodbam.

Velik STENSKI ZEMLJEVID CELEGA SVETA

sestoječ iz šestih zemljevidov, s potrebnimi pojasnili, seznami držav, mest, rek, gora itd.

Brez dobrega zemljevida ne morete zasledovati dogodkov, ki se vrše po svetu.

CENA

\$1.

GLAS NARODA
216 W. 18 STREET
NEW YORK

Peter Zgaga

Bankir je rekel svojemu blaginiku:

— Jako mi je žal, toda pri meni ne morete biti več v službi.

— Zakaj pa ne? — se je začudil blaginik.

— Ker sem izvedel, da kvaritate.

— To je moja privatna stvar, če kvartam, — je odvrnil blaginik.

— Dosedaj ni zmanjkalo iz blaginik niti centa.

— Ne morem in ne maram čakati tako dolgo, da bi kaj zmanjkalo.

Rojakinja si je nabavila telefon. To je moderno v današnjih časih.

Stane pet dolarjev in nekaj centov na mesec, pa če telefoniraš ali ne.

Takoj se seveda povedala svoji prijateljici.

— Kaj? Telefon imaš? — se je začudila.

— O, že davno.

— Pa nisem vedela.

Domov grede je rojakinja modrovala.

— Saj pravim, to so ljudje. Niti vedela ni, da imam telefon. To je pomanjkanje izobrazbe. To je zato, ker nikdar nič ne čita. Niti telefonske knjige ne.

V jutrišnji številki bom objavil odgovor, ki ga je poslal newyorški rojak svoji soprogi v gorenji del države New York.

S tem odgovorom bo dopisovanje med tema dvema že vsaj začasno zaključeno.

Ponizhen uradniček se je pohlevno približal strogemu gospodarju.

— Kaj hočete? — ga je nahrulil gazda.

— Ali mi morete dati deset dolarjev naprej?

— To je že tretjič v tem mesecu, da me prosite za denar.

— Saj ni zame, gospod, ampak moja žena mi je rekla, da nujno potrebuje deset dolarjev.

— Tako, tako, — je premišljal gospodar. — Ali smem vprašati, zakaj?

Uradniček je ponižno odvrnil:

— O, vi že smete vprašati, toda jaz je ne smem.

Neka moja znanca je z Italijanom poročena.

— Pa ste zadovoljni in srečni z njim? — sem jo vprašal.

— O, seveda, pa še kako. Vedno se bom le z talijanom poročila.

Z Vrhnike poročajo, da so pozorno sledili debati med menoj in waukegaškim Jožetom, ki se je bila razvnela, ko se mu je rodil sin.

In na Vrhniki pravijo, da me je v debati Jože posekal.

Ni vrag. Mladi očetje so tako ponosni, in korajžni, ka se merijo z vsem svetom, ne same s Petrom Zgago.

V kozji rog so šele takrat ugnali, ko morajo novorojenca par noči zaporedoma pestovati.

In ko baš pišem o otrocih, mi prihaja neka ribniška na misel. Oče je imel dva sinova: enega, ki je že v šoli hodil in enega, ki se je neprestano v zibki cartal.

V zibki je ležal in tulil, da je šlo vsem skozi ušesa. Samo takrat seveda, ko ga ni nihče zibal.

Naloga starejšega je bila pogajati zibko in skrbeti za mir v hiši.

Kadarkoli je otrok zavčkal, je poskal oče starejšega, ga prijel za ušesa in ga privlekel k zibki rekoč:

— Ali ne boš zibal, hudic! Tak ziblj, hudic!

Minilo je leto, minili sta dve.

Mali v zibki je že pobiral prve besede.

Ko mu je bilo dolgčas, je začel klicati svojega starejšega brata:

— A ne bos zibal, hudic? Tak ziblj, hudic!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PIERRE MACORLAN:

PRIGODA

Mladi mož z imenom Varlin se je bil zaljubil v Alice Grayevu, seznani se je bil z njo na teniškem igrišču. Alice je bila ljubko mlado dekle. Lepo jo je bilo videti, kadar se je graciozno gibala pri tenisu. Varlin do nadaljnjega ni imel drugih želja in upov, kakor da je bil po trikrat na teden njen drug pri igri. Bil je meščanski sin in njegova domišljija ni segala preko normalnih mej. Rodbini nista bili znani med seboj in tako je bilo malo upanja, da bi se iz flirta razvilo kaj resnejšega.

Odkar je bil Varlin Alcin drug pri tenisu, se je bil dokaj izpremenil in postal iz osemnajstletnega mladeniča resen mož.

Nekega dne se je vendar opogumil in ji pri izhodu iz oblačnice razodel skrivnost svojega srca. Tisti večer jo je tudi spremljal do doma.

Deklici je bilo ljubo, da jo spremlja, kakaj Varlin je bil eleganten in ljubezniv dečko.

Vso pot je čebjala o vseh mogućih stvareh in Varlin jo je pobožno poslušal. Govorila mu je o Afriki, kjer je bila preživela nekaj mesecev, in Varlin se je neprestano trudil, da bi ji tudi on povedal kaj zanimivega.

Ko je zvečer legel k počitku, je mislil samo na to, kako bi se vedel, da bi bil Alcin bolj po godu. "Vem, da me ljubite, mali Varlin, vidim, da je resnica."

Ljubeznivo se mu je nasmešnila in mladenič je od veselja zardel. Šel je domov in preživel tisti večer kakor v opijetici.

"Česa prav za prav pričakujete?" ga je vprašala Alice drugi dan.

"Poročil bi se z vami... Moji starši..."

Deklica ga je kratko prekinila.

"Premiladi ste, dragi Varlin. Ničesar se niste doživeli in razen tega sem videla več od vas. Gotovo se ne bi razumela. Srečna bi bila le z možem, ki bi bil razumejši in modrejši od mene. To je vendar logično?"

Varlin je imel doma mnogo nemira. Zaradi osemnajstletne Angležinje so bili prepri na dnevnem redu. Kadar se je sestajal z Alice, je bil videti žalosten in potrt. Iz rahločutja ji je zamolčal domače nepravilke.

"Odpeljem se," je rekel nekoga dne.

Alice ga je pogledala s svojimi lepimi očmi.

"Odpeljem se," je ponovil mladi

mož, "in ko se vrnem, vas vzamem za ženo."

Dekle se je nagnilo k njemu in z lahni poljubom pobožalo njegova usta.

In minula so leta.

Legionarji iz Tonkina so se zbirali v Fort Saint Jeanu in čakali, da jih odpravijo v domovino. Kakih deset vojakov je stalo tam v višnjevih oblekah, z izmučenimi obrazi in drhtečimi rokami.

Varlin, legionar prve čete, je imel vojni listek za Pariz. Ko je bil pobegnil staršem, da bi vsi v svetu polskal srečo in obstanek, je begal iz mesta v mesto ter opravljal najrazličnejše službe, in ko je bil že več mesecev brez posla, se je vpisal k legionarjem. Leta, ki jih je preživel s tornistro na hrbtni, so bila napravila iz njega mirnega, tihega človeka. Vračal se je izmučen in brez vseh častihlepnih namer. Želel si je samo še počitka in mirnega kotička v kaki zejo

udobni pariški kavarni med civiliziranimi ljudmi.

Njegov povratek domov je bil kakor povratek izgubljenega sina. Po sedmih letih boja za obstanek se je vrnil v očetovo hišo in roditelja sta mu odpustila, ko sta zagledala njegov trudni, izmučeni obraz.

Po slavnostni večerji so sedli v gostinsko sobo. Bivši legionar se je zleknil na zoto in zadovoljno pušil cigareto. Neizrekljivo srečnega se je čutil. Tedajci pa je začul, da nekdo odpira vrata; v sobo je stopila mlada, vitka dama.

Varlin je vstal, čaka je, da ji ga predstavijo.

"Ali je ne spoznaš?" ga je vprašala mati, vsa srečna, da je pripravlja sinu iznenadenje.

"O, da, moj Bogi!" Varlin si je pogladil čelo: "Oprostite, gospodična... gospodična Cecilija... gospodična Cecilija..."

"Gospodična Alice Grayeva," je rekla mlada dama in trpek nasmeh ji je skrivil ustnice.

Tragedija kolonijalnega častnika.

Francoske kolonijalne oblasti v srednjeafriški koloniji Dahomej so se pečale te dni s tragedijo poročnika Chabrierja, ki je poveljeval oddelku kolonijalne vojske in je v strašnih mukah nenadoma umrl. Naknadno se je izkazalo, da je postal žrtev fetiša. Razzallil je namreč vero domačinov in svojo nepremišljenost je moral plačati s strašno smrtjo. Francoski listi so obširno poročali o poročnikovi tragediji.

Chabrier, mlad in zelo vester častnik, je bil premeščen v Dahomejo, kjer se je kmalu vživel v nove razmere. Nekega dne je naročil svojemu slugi, naj gre v bližnjo naselbino in mu prinese kokoš. Dejal mu je, naj jo kar ukrade, češ, lastnik se bo že zglasil in zahteval plačilo. Sluga je ubogal in kmalu se je vrnil z lepim belim petelinom. Poročnik je bil vesel, da bo jedel dobro pečenko, ni pa vedel, da je bel petelin fetiš domačinov. Tudi sluga ni vedel, čeprav je bil domačin. Bil je namreč iz drugega kraja, kjer imajo drugačne fetiše. Sluga se je že pripravil zaklati petelina, ko je planil v poročnikovo stanovanje vrhovni čarovnik in začel mahati z rokami in dopovedovati častniku, naj mu petelina vrne. Med domačini se je namreč hitro razširila vest, da je bil ukraden sveti petelin in da je tat sluga belega poročnika. Poročnik je pa kategorično izjavil, da hoče imeti pečene petelina za obed. Čarovnik ga je opozarjal, da časte domačini belega petelina kot božanstvo, toda častnik se ni dal pregovoriti. Naročil je slugi, naj petelina takoj zakolje. Čarovnik je hotel rešiti petelina, toda častnik je potegnil revolver in tako je petelinova glava v naslednjem hipu padla pod sekirico.

Čez tri dni je pa Chabrier nenadoma zbolel in v silnih bolečinah umrl. Truplo so obducirali in izkazalo se je, da je bil poročnik zastrupljen. Preiskava je dognala, da je bil v sadiju, ki ga je sluga kupil dan pred poročnikovo smrtjo, smrtonosen strup, katerega pridobivajo domačini iz skorje nekakega drevesa. Zastrupljenja je bil takoj osumljen vrhovni čarovnik. Kolonijalne oblasti so ga aretirale in prišle pred sodišče. Trdil je, da je bila nenadna poročnikova smrt osveta razzalljenega fetiša, kajti v belem petelinu, ki ga je poročnik pojedel živo božanstvo. Sodniki pa čarovnikovu zagovoru niso verjeli. Opozorili so ga na izid obdukcije, ki je pokazala, da je bilo sadje zastrupljeno. Obtoženec je izjavil, da dozdevni strup ni smrtonosen. Trdil je, da bi poročnik ne umrl, tudi če bi bil v sadiju ta strup.

Vojaško sodišče je zahtevalo, naj obtoženec svojo trditve dokaže. Čarovnik je vzel smeje kos skorje dotičnega drevesa in jo pojedel. Zgodilo se mu ni nič. Drugi dan je moral pojedeti še en kosček drevesne skorje in zopet ni bilo nobenih posledic.

Neki sodnik je pa opazil, da je čarovnik skorjo postrgal z nohtom predno jo je pojedel. Opozoril je svoje tovarše na to in sodišče je zahtevalo, naj obtoženec skorjo poje, ne da bi jo ostrgal.

Zamorec se je začel tresti in je zahteval sodišča odločno odklenil. Kemična preiskava je dognala, da je strup v tanki skorjici pod debelo drevesno skorjo. Obtoženec je to skorjico z nohtom odstranil in tako se mu ni nič zgodilo. Sodišče se je prepričalo o njegovi krivdi in ga je obsodilo na smrt.

Od leta 1927 je izplačala prstoziidarska organizacija na poporah 254.660.750 funtov šterlingov.

Framazoni red je zasnovan na zelo širokih temeljih, na pravici, ljubezni bratstvu. Organizacija je mednarodnega in svetovnega značaja. Lani je suverena velenoza v Montrealu soglasno sklenila, da mora organizacija še nadalje delovati v interesu miru med narodi in humanosti.

Organizacija izdaja časopise tajno in samo za člane. Zato se človeč nehoti vpraša, kako je mogoče, da ima toliko lož in da se šteje članov tako hitro množi. Poleg tega so članski prispevki tako visoki, da more biti član samo premožen človek.

Novo lože je dovoljeno ustanoviti samo tam, kjer je najmanj pet rednih članov, ki so popolnoma zanesljivi. Redni člani se dele v tri kategorije po zaslugah, zanesljivosti in dobi članstva. Lože je podrejena velenozi, ta pa suvereni velenozi. Poleg državnih in delovnih lož imajo prstoziidari še distriktno lože. Gesla, znamenje in simbole posameznih stopenj, s katerimi se morejo člani lož vsega sveta med seboj spoznati, določi su-

Kako so organizirani prstoziidari.

V času, ko je imelo framazonstvo ali prstoziidarstvo v katoliški cerkvi na čelu z jezuiti edinega resnega in vztrajnega nasprotnika, se je vedelo o tej organizaciji ravno tako malo, kakor zdaj. Še zdaj nihče ne ve, kakšen je pravzaprav spiritus agens framazonstva. kakšne metode in cilje ima ta organizacija. Iz očitkov in domnev, ki so vzbudili proti prstoziidarjem mnogo nevolje in odpora, navajamo naslednje: prstoziidari skušajo paralizirati s svojim vplivom močno narodno enoto in domovinski čut vobče s tem, da oznanjajo mednarodni mir in humanost, obenem pa skušajo osmešiti versko, posebno pa politično avtoriteto cerkve s tem, da oznanjajo toleranco in dobrodelnost v strogo etičnem in estetičnem smislu. Tako se jim posreči pridobiti za organizacijo mnogo nepoučenih privržencev. V loži se nihče ne briga za versko ali narodno pripadnost članov.

Treba pa je omeniti, da pripada velik del framazonov semitski rasi. Nekateri trdijo, da podpira prstoziidarstvo kapitalistično-židovsko svetovno vlado in zato mu pripisujejo tudi vpliv na rusko revolucijo. Tako so dobili prstoziidari nekaj novih nasprotnikov, posebno v državah, kjer je narodni in verski čut močno razvit. V Nemčiji in na Madžarskem so ta pokret potlačili, kolikor se je dalo. V Italiji je bilo na Mussolinijevo pobudo ustanavljanje prstoziidarskih lož prepovedano s posebnim zakonom. Tudi v Franciji vlada ni naklonjena prstoziidarjem. In tudi v sovjetski Rusiji so napovedali temu pokretu boj, če bi se začel širiti.

Framazoniska agitacija in vse delovanje sploh je strogo tajno. Za zanesljivost člana jamči on, ki ga je privedel, poleg tega pa ostane nov član nekaj pripravnik, dokler se ne izkaže, da je popolnoma zanesljiv. Šele ko se temeljito seznani s pravili in delovanjem framazonskega reda, postane redni član. Pisanih pravil framazoni seveda nimajo. Vsak član je pod častno besedo in prisego dolžan molčati o vsem, kar se dogaja v organizaciji.

Tudi v Španiji je začel Primo de Rivera prstoziidarije preganjati. V La Liena blizu Gibraltara je dal aretirati 50 članov framazonске lože. Okoli 100 članov framazonске lože so aretirali v drugih krajih. Najboljše se godi prstoziidarjem v Angliji in Ameriki. Tudi na Čehoslovaškem je bila ustanovljena nedavno diskritna loža The Great United Order of Odd-Fellow, ki je v omenjenih državah zelo razširjena in šteje po zadnjih statistiki nad pol milijona odraslih moških, 60.000 nedoletnih in 180.000 žen. Odd-Fellow ali s kratko označeno O. O. F. ima v svojem grbu tri členke verige in golobico (golobico miru), v sredini pa človeško oko. Sedež lože št. 1 je v Pragi. Na Čehoslovaškem je bilo ustanovljeno doslej 10 prstoziidarskih lož.

Prstoziidarske lože so štejele koncem predlanskega leta 1.780.750 članov.

Predlanskim so znašali prispevki in darila 11.422.379 funtov šterlingov, podpore izplačane sirotam in sorodnim organizacijam, pa 7.861.263 funtov šterlingov. V blagajni je bilo vseh investicij 109.593.336 dolarjev.

Od leta 1927 je izplačala prstoziidarska organizacija na poporah 254.660.750 funtov šterlingov.

Framazoni red je zasnovan na zelo širokih temeljih, na pravici, ljubezni bratstvu. Organizacija je mednarodnega in svetovnega značaja. Lani je suverena velenoza v Montrealu soglasno sklenila, da mora organizacija še nadalje delovati v interesu miru med narodi in humanosti.

Organizacija izdaja časopise tajno in samo za člane. Zato se človeč nehoti vpraša, kako je mogoče, da ima toliko lož in da se šteje članov tako hitro množi. Poleg tega so članski prispevki tako visoki, da more biti član samo premožen človek.

Novo lože je dovoljeno ustanoviti samo tam, kjer je najmanj pet rednih članov, ki so popolnoma zanesljivi. Redni člani se dele v tri kategorije po zaslugah, zanesljivosti in dobi članstva. Lože je podrejena velenozi, ta pa suvereni velenozi. Poleg državnih in delovnih lož imajo prstoziidari še distriktno lože. Gesla, znamenje in simbole posameznih stopenj, s katerimi se morejo člani lož vsega sveta med seboj spoznati, določi su-

verena loža. Drugače je pa vsaka loža neodvisna, samo od časa do časa se abero na posvetovanje veleni.

Iz tega je razvidno, da je organizacija prstoziidajev kljub prenjaju zelo močna, ker ima nakopičenega mnogo denarja. Do gotove meje si si prstoziidari izposodili metode katoliške cerkve in svojo organizacijo so zasnovali na istem sistemu, toda iz previdnosti se odrekajo vsaki dogmatiki in vsemu, kar bi moglo izdati njihovo tajno ofenzivo proti vsem sovražnikom.

Prstoziidarjem nihče ne more doživega, ker je organizacija strogo tajna in ker razpolaga z ogromnim kapitalom.

ZGODOVINA IGRALNIH KART

Zgodovinarji in raziskovalci arheoloških spomenikov so dognali, da so prišle igralne karte v Evropo iz dežele Saracenov, dasi so nekateri učenjaki na podlagi rokopisov, odnosno izveščkov iz del Sv. Hrizontoma, okrašeni z minijaturami, podobnimi križem, pikam in karam na kartah trdili, da so bile izumljene igralne karte za časa Karla VI., ki so ga hoteli z njimi razvedriti ker je bil zelo melanholičen. Začetkom XIV. stoletja so bile karte v Franciji že zelo razširjene. Prijubljene so bile zlasti na francoskem dvoru in med plemstvom. Slavni slikar kart je bil v tistih časih Jaquemin Gringonneur. Narodna knjižnica v Parizu ima 17 kart, ki jih je slikal ta slikar. Niti po velikosti, niti po barvi, niso podobne modernim kartam. Na teh kartah so majhne slike papeža, cesarja, puščavnika, solnce, lune, alegorične slike sile, pravičnosti, sreče itd.

Za časa Karla VI. so se pojavile prve, modernim podobne karte. Plemiči Franca I., Henrika III., Henrika IV. in Ludvika XIII. so čisto stavili na karte svoja posestva konje in kočije. Kardinal Mazarin je dal za zabavo poznejšega kralja Ludvika XIV. izdelati zgodovinske karte. Dame na teh kartah so bile Johana Neapoljska, Roxedana, Maria Stuartova in Kirova mati Parysatis. Kardinalov izum se pa ni posebno razširil. Francoska revolucija je te karte ponaredila. Za časa revolucije je imela fantazija slikarjev kar proste roke, dokler konvent ni določil vzorca igralnih kart, na katerih je bil Kolon srcev kralj, Jean Jacques Rousseau križev, Cato karov, Brut pa pikov. Dame so predstavljale alegorijske pravičnosti, svobodoljublja, razuma in sile, fantje so bili Banibal, Decius, Horac in Muculus Scaevola. To so bile do cesarstva edine javno dovoljene karte. Za časa cesarstva so se vrnilo zopet stare karte raznih vrst, ki so shranjene zdaj v muzejih in knjižnicah. Največjo zbirko igralnih kart je ime v XIX. stoletju francoski bibliofil Leber. Ta zbirka je zdaj ponos mestne knjižnice v Douenu. Leber je izdal leta 1842 v Parizu tudi znanstveno knjigo pod naslovom "Zgodovina igralnih kart".

IŠČEM DOGARJE:

Imamo dosti dobre šume v Louisiani. Potrebujemo 20 do 30 ljudi za francoske dolge. Plačamo po tisoč 42" \$120.00 in plačamo vsak mesec. — Oglasite se na: A. A. Lehnman, 816 St. John Street, Monroe, La., ali pa na: — Philip James, R. 1, Box 8 D, Vicksburg, Miss.

(6x 26,27,29&3)

NAPRODAJ JE

v DOSEČI VASI pri Žužembergu na Dolenjskem, krasno posestvo, ki je takole razdeljeno:

njive	2 ha 23 a 64 m
travniki	20 a 46m
vinograd	5 a 86 m
pašniki	1 ha 26 95 m
gora	1 ha 80 a 66 m
stavbišče	3 a 13 m

1 joh je 57½ arov.

1 ha (hektar) je 100 a (arov).

Proda se tudi vse gospodarsko orodje, ki je potrebno na kmetiji. Hiša je zidana; toplar-kozolec, pod, velik sadni vrt, cementiran vodnjak.

Za pojasnila pišite na.

J. TOMŠIČ

243 Vaverly Ave., Trinidad, Colo. (3x 28.—29.)

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPIŠI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Jubilej prve gorske železnice na svetu.

Avstrija je proslavila te dni jubilej znane železnice čez Semmering. Semmering kot krasno gorsko zdravilišče ob Južni železnici pozna ves svet. Od Dunaja potujejo z brzovlakom do Semmeringa 2 uri.

Jubilej Semmeringa so proslavili na Dunaju v okviru svečanih tednov, na Semmeringu samem so pa priredili manjšo razstavo.

Semmerinska železnica je še zdaj pravo tehnično čudo. To je prva gorska železnica ne samo v Evropi, temveč na svetu sploh. Takrat na Avstrija se sploh ni dosti brigala za železniški promet. Prva železnica na kontinentu je bila ozkotirna proga med Lincem in Češkimi Budjejevicami, zgrajena leta 1825. To seveda ni bila železnica v našem pomenu besede, kajti delo lokomotive so opravljal konji. Prvi vlak z lokomotivo je vozil tudi na ozemlju sedanje Češkoslovaške in sicer na progi med Brnom in Dunajem. Stoletnico brnsko-dunajske železnice so proslavili lani. Gospodarski razvoj srednje Evrope je pa kmalu izsilil železniško zvezo med Galicijo in Trstom in tako je bila zgrajena Severna železnica. Kmalu je bila zgrajena še železnica med Gradcem in Trstom. Med Dunajem in Gradcem je bila pa velika ovira baš Semmering. Dolgo se je zdelo nemogoče zgraditi čez tako visoke gorske grebene železnico. Za tako visok vzpon so bile lokomotive preslabe in strokovnjaki so bili prepričani, da je tudi gradnja tako dolgega predora nemogoča. Še ko so Semmerinsko železnico že gradili, so bili mnogi strokovnjaki prepričani, da noben živ človek ne bo prišel na drugo stran predora, marveč, da pripelje vlak strojevodjo in potnike iz predora zasušene.

Med revolucijo l. 1848. je vodila železnica že z Dunaja do mesteca Gloggnitz, od štajerske strani pa od Gradca do Muerzzuschlaga. Preko gorskih grebenov med obema koncema železnice, med katerimi je najvišji Semmering, so morali ljudje potovati s pošto. Že prvo leto je prepeljala pošta 26.000 potnikov; in 28.000 ton blaga od Gloggnitza do Muerzzuschlaga. Pri tako velikem prometu je bila seveda vrzel med obema železnicama nevzdržna. Avstrijski inženjer Karl vitez pl. Ghega, ki je študiral na državne stroške v Ameriki, je predlagal, da bi zgradili železniško progo med postajama Gloggnitz in Muerzzuschlag, dočim so predlagali drugi strokovnjaki žično železnico ali železnico s konjsko vprego. Neka teri pa tako zvano "atmosferično železnico", ki je bila takrat zelo v modi. Šele po hudem boju je Ghega prodrl s svojim načrtom, ki bi bil še dolgo čakal na uresničenje, da po revoluciji ni bilo velike brezposelnosti. Tako je pa skušala vlada zaposliti množico brezposelnih delavcev iz dunajskih predmestij in sicer čim dalje od Dunaja. To je dalo neposredno pobudo, da so začeli graditi semmerinsko železnico po Ghegovem načrtu.

Graditi so začeli v juniju 1848.

Nad pet let je delalo na tisoče delavcev na uresničenju drznega na-

črta. Ghega je izdelal svoj načrt za vzpon do 1.40 m, mišljen v vodorni vrtili. Proga je dolga 41 km. začena se pri postaji Gloggnitz 437 m nad morsk gladino, ima 16 velikih in 129 manjših mostov, vodi skozi 15 predorov, med katerimi je največji dolg 1430 m in je obenem najvišja točka proge. Od štajerske strani leži postaja Muerzzuschlag 860 m nad morko gladino. Delavci so morali odkopati 3 in pol milijona kubičnih metrov zemlje. Gradnja semmerinske železnice je zahtevala mnogo človeških žrtev. Med delavci je začela razsajati kolera in 300 jih je umrlo. Nekega dne se je odrgal velik kos skale in stlačil 15 delavcev. V nekem tunelu je zasulo dva delavca.

Za semmerinsko železnico so bile potrebne posebne lokomotive, za katere je razpisala vlada mednarodni natečaj. Prva nagrada je bila 20.000 cesarskih dukatov polne teže. Tekomalo so štiri lokomotive, 2 avstrijske, 1 bavarska in 1 belgijska. Prvo nagrado je odnesla bavarska lokomotiva, toda avlad je odkupil tudi ostale tri. Nagradjena lokomotiva je vlekla približno 83 ton s hitrostjo 20 km na uro. To seveda ni zadostovalo in kmalu je sestavil avstrijski inženjer Engghert pravo gorsko lokomotivo, s katero je bil problem gorskega prometa rešen. Prva Engghertova lokomotiva je služila 75 let in šele letos so jo poslali v zaslužni pokoj. Semmerinska železnica je bila dograjena 12. oktobra 1855. — Blagovrji in osebni promet se je pa pričel v polnem obsegu šele v juniju 1856. Cesar Franc Jožef se je prvi peljal čez Semmering. Vožnja od Gloggnitza do Muerzzuschlaga je trajala 1 uro 50 minut. Zdaj traja z brzovlakom 1 uro 7 minut. Cesar je sedel na odprtem tovornem vagonu in Ghega mu je razlagal vse podrobnosti.

Na jubilejni razstavi semmerinske železnice se vidijo slike prvih postaj. To so bile skromne železniške čuvajnice, ki so pa zadostovale za več desetletij. Ko je praznovala semmerinska železnica 25letnico ni nihče pomislil, da je Semmering kot nalašč ustvarjen kot gorsko letovišče in zdravilišče. Gorski grebeni so samevali in med njimi so se razlegali samo krvavi zvoni. Slednjič se je našlo nekaj podjetnih mož, ki so začeli kljub vsem pomislekom zidati hotele in vile. Prvi je bil zgrajen hotel Južne železnice l. 1881. In že čez dve leti ga je bilo treba razširiti. Zdaj je na Semmeringu mnogo manjših hotelov in vil. V ogromnih sanatorijih se leči poleti in pozimi na tisoče tujcev in domačinov. Med poslopji pa bil še dolgo čakal na uresničenje, da po revoluciji ni bilo velike brezposelnosti. Tako je pa skušala vlada zaposliti množico brezposelnih delavcev iz dunajskih predmestij in sicer čim dalje od Dunaja. To je dalo neposredno pobudo, da so začeli graditi semmerinsko železnico po Ghegovem načrtu.

Graditi so začeli v juniju 1848.

Nad pet let je delalo na tisoče de-

lavcev na uresničenju drznega na-

črta. Ghega je izdelal svoj načrt za vzpon do 1.40 m, mišljen v vodorni vrtili. Proga je dolga 41 km. začena se pri postaji Gloggnitz 437 m nad morsk gladino, ima 16 velikih in 129 manjših mostov, vodi skozi 15 predorov, med katerimi je največji dolg 1430 m in je obenem najvišja točka proge. Od štajerske strani leži postaja Muerzzuschlag 860 m nad morko gladino. Delavci so morali odkopati 3 in pol milijona kubičnih metrov zemlje. Gradnja semmerinske železnice je zahtevala mnogo človeških žrtv. Med delavci je začela razsajati kolera in 300 jih je umrlo. Nekega dne se je odrgal velik kos skale in stlačil 15 delavcev. V nekem tunelu je zasulo dva delavca.

Za semmerinsko železnico so bile potrebne posebne lokomotive, za katere je razpisala vlada mednarodni natečaj. Prva nagrada je bila 20.000 cesarskih dukatov polne teže. Tekomalo so štiri lokomotive, 2 avstrijske, 1 bavarska in 1 belgijska. Prvo nagrado je odnesla bavarska lokomotiva, toda avlad je odkupil tudi ostale tri. Nagradjena lokomotiva je vlekla približno 83 ton s hitrostjo 20 km na uro. To seveda ni zadostovalo in kmalu je sestavil avstrijski inženjer Engghert pravo gorsko lokomotivo, s katero je bil problem gorskega prometa rešen. Prva Engghertova lokomotiva je služila 75 let in šele letos so jo poslali v zaslužni pokoj. Semmerinska železnica je bila dograjena 12. oktobra 1855. — Blagovrji in osebni promet se je pa pričel v polnem obsegu šele v juniju 1856. Cesar Franc Jožef se je prvi peljal čez Semmering. Vožnja od Gloggnitza do Muerzzuschlaga je trajala 1 uro 50 minut. Zdaj traja z brzovlakom 1 uro 7 minut. Cesar je sedel na odprtem tovornem vagonu in Ghega mu je razlagal vse podrobnosti.

Na jubilejni razstavi semmerinske železnice se vidijo slike prvih postaj. To so bile skromne železniške čuvajnice, ki so pa zadostovale za več desetletij. Ko je praznovala semmerinska železnica 25letnico ni nihče pomislil, da je Semmering kot nalašč ustvarjen kot gorsko letovišče in zdravilišče. Gorski grebeni so samevali in med njimi so se razlegali samo krvavi zvoni. Slednjič se je našlo nekaj podjetnih mož, ki so začeli kljub vsem pomislekom zidati hotele in vile. Prvi je bil zgrajen hotel Južne železnice l. 1881. In že čez dve leti ga je bilo treba razširiti. Zdaj je na Semmeringu mnogo manjših hotelov in vil. V ogromnih sanatorijih se leči poleti in pozimi na tisoče tujcev in domačinov. Med poslopji pa bil še dolgo čakal na uresničenje, da po revoluciji ni bilo velike brezposelnosti. Tako je pa skušala vlada zaposliti množico brezposelnih delavcev iz dunajskih predmestij in sicer čim dalje od Dunaja. To je dalo neposredno pobudo, da so začeli graditi semmerinsko železnico po Ghegovem načrtu.

Graditi so začeli v juniju 1848.

Nad pet let je delalo na tisoče de-

lavcev na uresničenju drznega na-

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

PIKNIKE,
VESELICE,
ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

ROMAN
MLADA
LJUBEZEN

Mlada ljubezen.

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Nobena stvar ga ni mikala v tej okolici niti izgled, da bi tukaj lahko kradel les. Sedaj pa je spremljal, oborožen s sekuro, palico in vrvo, abeja po prejšnji strugi reke navzgor. Tekom prve pol ure je šlo vse gladko. Ko pa je došel do zloglasne zaseke, je rekel Couquerot:

— Gospod župnik, ne mislim, da bi mogla pri tako naprej. Morava poskusiti z vrvo!

— Dobro, jaz sem na razpolago, — je odvrnil pogumno duhovnik.

Vodnik je obstal, privezal svojega varovanca pod pazduho z vrvo in ter rekel:

— Sedaj držite z levico za vrv ter se oprite z desnico na palico, ne da bi se pri tem premaknili!

Potem ko je dal na ta način svoja navodila, je prijel Couquerot prosto ležeči konec vrvi ter splezal naprej. Ko je bila vrv močno napeta, jo je ovil trdno krog neke korenine ter rekel abeju:

— Sedaj se potrudite lepo k meni! Nič se vam ni treba bati, kajti pri tem ni nikake nevarnosti!

Nato je potegnil vodnik za vrv ter povlekel abeja k sebi kot čeber vode. Podjetje se je popolnoma posrečilo in abeja je spravil navzgor do korenine, čeprav se je pri tem nekoliko tresel.

— Ali morava prekorati še dosti takih mest, Couquerot?

— Jaz ne mislim, gospod župnik. Le pogum! Še par klafter bo šlo tako naprej!

Naenkrat pa je izgubil abej, ko si je brisal znojno čelo, tla popolnoma pod svojima nogama.

— O, moj Bog! — je vzkliknil, in vodnik ga je videl, kako se je zakotalil nazaj do konca vrvi. Na srečo pa je bila vrv še vedno pritrjena za korenino, in abej se je obrnil parkrat v zraku naokrog ter obvisel za ramena.

— Dosti! — je vzkliknil. — Klobuk bom izgubil! Dovolj! Spravite me zopet domov! Vi lopov! Vodite me po takih potih!

— Jaz sem se le pokoril vašim poveljem, gospod župnik!

— Dosti, odvedite me nazaj, vam pravim!

— Najhujše je že prestano!

— Jaz se ne brigam za to! Tilnika si nočem zlomiti!

Tresel se je kot list na veji, in vodnik ga je moral spustiti navzdol s pasom in vrvo.

— Ah, moj Bog! Mislim sem, da se mi bliža zadnja ura! Če bi vzel vsaj s seboj steklenico konjaka!

Odpočil se je za par minut ter se nato počasi vrnil v Gargos, rekoč si: — Volja Gospoda naj se zgodi!

Od onega dne naprej se je odrekal poskusu, da dokaže umetno odvedenje toka.

— Tudi če bi bilo tako, — je rekel, — bi ne mogel dokazati. Avgust in drugi bi pričali, da so videli plaz pet minut pred sedmo uro Plaz je odvedel Slap, in tudi časopisje je to potrdilo.

Težko pa mu je bilo odreči se Slapu. Ni se mogel udati v svojo usodo. Razmišljal je zopet in zopet ter neseštetokrat prečital pogodbo, sklenjeno s Francoisom Montguilhelmom, v upanju, da najde v njej kako formalno napako.

— Parceli, kateri sem mu odstopil, nosita v katastru številki 318 in 319. Kako, če bi v tem tičala napaka? Če bi bili številki napačno vknjiženi? Montguilhelm bi ne bil nato lastnik dotične zaseke in ker ni moja pravica do ugovora zastarela, bi lahko vsaki trenutek razveljavil kontrakt!

Ta povsem neutemeljena domneva mu je dala zopet nekaj poguma. Šel je v Aigues-Vives, da pregleda zemljiško knjigo ter je motril strani knjige z razburjenimi pogledi. Zemljišče pa je v resnici nosilo številki 318 in 319. Nobena zmota se ni pripetila. Na nekem, iz leta 1712 izvirajočem načrtu vasi je napravil abej srce lomeče razkritje. Na tem načrtu je stala južno od cerkve modra črta in na tej črti je stal napis: — Pichemule potok.

— Kaj? — je vzkliknil abej, — ali se je nahajal Slap na drugi strani cerkve? Ali ni tekel Slap mimo farovža? Potem je imel stari Cajole prav in Slap ni storil nič drugega kot da je zopet zavzel svojo staro strugo. Ah, moj Bog! Potem je izgubljeno vsako upanje!

Na ta način je bil pač prisiljen verovati v plaz, ki je prihrumel pet minut pred sedmo uro!

Kakšen preklican pajac je bil vendar ta Gargos, če je pošiljal svoj potok sedaj na levo, sedaj na desno stran! Misli je na junaški čin zgodovinsko podprtega plazu, ki je padel leta 1650 v dolino Heas. Ta je seveda še hujše gospodari. Ta je oviral tek gorskega potoka ter izpremenil vso dolino v veliko jezero!

To jezero je obstajalo več kot pol stoletja.

— Ha, ti prokleti plazovi! — je zakričal abej. Nato pa se je spomnil nekaj boljšega ter dostavil:

— Boljše je, če ne zmerjamo! Kdo ve, plazovi lahko zopet popravijo škodo. Če lahko en plaz odvede moj Slap, mi ga drugi zopet lahko prinese!

Tako je živel od sedaj naprej le v tem upanju!

— Bah, — si je mislil, — ves sneg se še davno ni stal! Še vedno pride lahko kaj od zgoraj navzdol!

Ta optimizem pa ni bil nikakor utemeljen, in plaz, ki naj bi vse zopet popravil, ni bilo. Vseled tega je poiskal zavetja pri Bogu. V četrtek, dne 9. maja, je bil Vnebohod. Čital je mašo v Gargosu, pri čemer mu bilo treba držati solnčnik, kajti solnce je izvanredno pripekalo. Obiljubil je pri evangeliju, da bo porabil polovico dohodkov za popravilo cerkve, če bi se Slap zopet vrnil na svojo stran.

— Gospod moj, Bog! — si je mislil abej Bordes, — menda me ni si maral kaznovati radi moje sebičnosti ter pohlepa po denarju! Tvoja roka naj bo slavična! Če bi mi bilo usojeno popraviti zmoto!

Ko je končal mašo, se je napolnil s kuharico k novemu slapu.

— Ali se ti ne zdi, da pojema, Pupota?

— Niti malo ne, gospod župnik!

— Vendar, vendar, seveda pojema! Meni se zdi jetičen. Ogled si vodno maso! Zdi se mi, da je v zadnjih par dneh precej pončal!

— Ali mislite?

— Seveda, to se razume! To se vendar opazi.

Nato se je napolnil domov, kajti ježilo ga je gledati zopeto suhe skale prejšnjega Slapa.

— Pogled sem, Pupota! Slap pričinja zopet teči!

— O svet! angleji, kako morete reči to?

— Seveda lahko rečem! Struga je danes zopet bolj vlažna in kapljice padajo bolj številno. Treba je le pogledati tjakaj z nepristranskimi očmi! Če bo šlo tako naprej, bomo v štirinajstih dneh zopet videli teči stari Slap!

— Moj ubogi gospod, ali se vam je mogoče zmedlo v glavi?

— Tako, sedaj prihajajo na dan tvoji resnični občutki! — je vzkliknil abej Bordes. Ah, le pojdi, jaz sem si to tako mislil! Tebi bi bilo pač žal, če bi se moj Slap zopet pojavil?

— Kaj pravite, gospod župnik? Zakaj ravnote tako z ubogo žensko, ki vam je služila zvesto celih petindvajset let ter bi se pustila za vas razsekati na koščke?

Pupota je ihtela, in omaka, katero je hotela pripraviti za zajtrk,

ZRTVE AVTOMOBILOV: 27,000 MRTVIH V ENEM LETU

se ji je popolnoma ponesrečila. Očividno je mešala v svojem razburjenju od desne na levo, mesto od leve na desno.

— Tukaj imate to godjo, — je rekla slabe volje, ko je postavila posodo z omako na mizo.

Tedaj je spoznal abej, da je šel nekoliko predaleč in potem, ko je izpil kavo, je prosil svojo gospodinjico za odpuščanje.

— Ne smes zameriti. Pupota, kajti nesreča me je napravila krivičnih. Ta plaz je zmedel vse moje račune. Če nima človek več premoženja kot jaz, se ne more potolažiti kar preko dneva, ako izgubi rento dveh tisoč dolarjev. Slap je bil moj glavni dohodek, kot dobro veš. Dovolil mi je izstaviti svoji nečakinji doto ter iti vsako leto za dva tedna na morje, in Slapu se moram zahvaliti, da sem lahko primerno sprejel škofa iz Tarbesa, ki me je počastil s svojim obiskom. Sedaj pa imam, če me odpokliče Bog le še najbolj potrebno za življenje, nato vilo Madeleine v Argeles-ter-restavant de la Paix v Aigues-Vives. To pa ni dosti. Kvečjem kapital pet in dvajset do trideset tisoč frankov ter nama ne bo lahko izhajati s tem. Razventega mi moraš od sedaj naprej popoldne postaviti na mizo eno jedilo manj in za zajtrk mi ni treba več mazati kruh z maslom.

Te besede so zadele zvesto dekle globoko v srce. Zajokala je v svojo ruto. Tudi abej, ki je videl to, so se orosile oči.

Dotičnega večera je pihal močan veter.

Ponovno se je ozrl varuh Jakobine v svoj vrt, kjer je domneval, da sliši šumenje Slapa. Bil je pa le vihar, ki je brlil skozi okna in ta varljivi ropot mu ni pustil spati tekem cele noči.

Na dan po Vnebovhodu je lilo kot iz škafa in nekdanja struga se je napolnila z vodo.

— Tukaj je zopet, Pupota! Sedaj se je vendar vrnil! — je vzkliknil abej, ves prevzet od radosti.

To veselje pa je bilo le varljivo. Kakorhito je izginil naliv, je izginil tudi Slap.

Tedaj pa je čutil abej Bordes, da izginjata vedno bolj in bolj njegovo pogum in njegova zaupnost. Nesočutnost nebes mu je šla zelo k srcu. Zakaj ni bila izpolnjena njegova obljuba? Ko je čital brevir, je občutil veliko trpkost in maševal ni več z isto gorečnostjo.

— Ali naj postanem konečno slab duhovnik — si je mislil, ko si je natančno izprašal vest.

Nekega večera je zapazil staro žensko, stoječo na višku gore. Bila je bradata Putona, kmetica, grda kot greh ter razupita po vsej okolici kot čarovnica.

(Dalje prihodnjic.)

JESENSKA SKUPNA POTOVANJA V STARI KRAJ

Z ozirom na razna vprašanja naših rojakov poročamo, da priredimo sledeča skupna potovanja v stari kraj to jesen na najnovejšem in največjem parniku Francoske parobrodne družbe

Prvi izlet 6. SEPTEMBRA 1929

Drugi izlet 18. OKTOBRA 1929

Božični izlet 8. DECEMBRA 1929

Kakor vedno, so nam tudi za te izlete dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zagurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return Permitov itd. pišite na domačo

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

MONACO POSLAL PRINCU ULTIMATUM

MONACO, Monaco, 28. julija. — Prebivalstvo majhne kneževine Monaco je zopet revolucionarno navdahnjeno. Nove difference so se pojavile med prebivalci ter princem Louisom, njih vladarjem. Občinski svet Monaca je včeraj soglasno sprejel resolucijo, vsebujočo ultimatum, na odsotnega princa, naj se vrne v dveh tednih v Monaco ter popravi, enkrat za vselej krivice ali pa se izpostavi referendum, da se stvori republiko, spojeno s Francijo.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošila. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali p apri enem sledečih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Germ,
Frank Janesh, A. Satič.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevcic,
Mrs. F. Laurich
Cicero, J. Fabian.
De Pue, Andrew Spillar.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich,
J. Zaletel, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovšek in
Jože Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.
Kittamiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, J. Barich, Ant. Janežich

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouže, A. Pannan, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Feshel, Fr. Sekula,
Eveleth, Louis Gouže.
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše.
Virginia, Frank Hrvačich.

Kretanje Parnikov Shipping News

31. julija:
Dresden, Cherbourg, Bremen
America, Cherbourg, Bremen
1. avgusta:
Dresden, Cherbourg, Bremen
2. avgusta:
Paris, Havre
Saturia, Trst
Majestic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
PARIS 2. avgusta; 27. avgusta (3 P. M.) (Ob polnoči)
FRANCE 15. avg.; 2. septembra (Ob polnoči) (6 P. M.)
ILE DE FRANCE 20. avg. 6. sept. (7 P. M.)

Najkrajša pot po Arlesniet Vaasko je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi — Pijača in slavna francoska kuhinja, izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha.
Little Falls, Frank Masle.

OHIO

Barborton, John Balant, Joe Hiti
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simcich, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Rachar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše.
Bessemer, Louis Hribar.
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.
Claridge, Fr. Tushar, A. Jerin.
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ročansek.
Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previč, Louis Supančič, A. Skerlj.
Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Fenchack.
Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin Koroshet.
Krayn, Ant. Tauželj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demshar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Žust.
Moon Run, Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Z. Jakške, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich, J. Pogačar.
Presto, J. Demshar.
Reading, J. Perdirc.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schifrer.
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternel.

UTAH

Helper, Fr. Kreba.

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren.
Racine in okolico, Frank Jeicnc, Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.

WYOMING

Rock Springs, Louis Taucher.
Diamondville, A. Z. Arko.

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četr let \$150.

New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

3. avgusta:
New York, Cherbourg, Hamburg
Republic, Cherbourg, Bremen

7. avgusta:
Berengaria, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

8. avgusta:
Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen

9. avgusta:
Olympic, Cherbourg
Leopold, Cherbourg, Antwerpen

10. avgusta:
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Minnesota, Cherbourg

11. avgusta:
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Conte Grande, Napoli, Genova

14. avgusta:
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

15. avgusta:
France, Havre
Mitswaake, Cherbourg, Hamburg

16. avgusta:
Karlruhe, Bremen
Mauretania, Cherbourg

17. avgusta:
Homer, Cherbourg
Anahie, Cherbourg, Antwerpen

18. avgusta:
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Augustus, Napoli, Genova

19. avgusta:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg

20. avgusta:
De France, Havre

21. avgusta:
Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen

22. avgusta:
Aquitania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Bremen

23. avgusta:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Bremen, Cherbourg, Bremen

24. avgusta:
Vulcania, Trst
Majestic, Cherbourg

25. avgusta:
Laplant, Cherbourg, Antwerpen
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

26. avgusta:
Resolute, Cherbourg, Hamburg

27. avgusta:
Paris, Havre

28. avgusta:
Berengaria, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen

29. avgusta:
Dresden, Cherbourg, Bremen

30. avgusta:
Olympic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

31. avgusta:
Berlin, Cherbourg, Bremen
New Amsterdam, Cherbourg, Rotterdam

1. Jesenski izlet, — sep. 6, "ile de France".

2. Jesenski izlet, — okt. 18, "ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec., "ile de France".

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh. Vseled naše dolgotrajne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočamo vedno le prvostvorne brzo-parnike.

Tudi nedržavljan zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošilja več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelecev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa se opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavni pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.